

แนวทางการพัฒนาการไกล่เกลี่ยคดีอาญา : ศึกษาการกระทำผิดโดยประมาท

สิทธิโชค สมสวย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	แนวทางการพัฒนาการไกล่เกลี่ยคดีอาญา : ศึกษาการกระทำผิดโดยประมาท
ชื่อผู้เขียน	นายสิทธิโชค สมสวย
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

การไกล่เกลี่ยเป็นวิธีระงับข้อพิพาททางเลือกที่ช่วยเบี่ยงเบนคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม กระแสหลักที่มุ่งเน้นการนำตัวผู้กระทำความผิดทางอาญามาดำเนินคดีและลงโทษตามกฎหมาย การไกล่เกลี่ยนั้น มีวิธีการที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายโดยมีคนกลางทำหน้าที่ในการช่วยประสานความเข้าใจ ทำให้คู่พิพาทได้รับความพึงพอใจสูงสุด การนำกระบวนการไกล่เกลี่ยมาใช้ในการคดีอาญานอกจากจะเป็นการช่วยเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดทางอาญาแล้ว ยังมีส่วนช่วยให้ผู้กระทำความผิดเกิดความรู้สำนึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้

การกระทำความผิดโดยประมาทเป็นการกระทำความผิดที่ผู้กระทำขาดเจตนาหรือความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมนำไปสู่การกระทำความผิดตามกฎหมาย ถือเป็นความผิดเล็กน้อย การไกล่เกลี่ยจึงเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ระงับข้อพิพาทในคดีอาญาที่ไม่ร้ายแรง นอกจากจะช่วยรักษาสัมพันธภาพของคู่พิพาท ช่วยเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ขณะเดียวกันยังช่วยสร้างจิตสำนึกให้กับผู้กระทำความผิดได้อีกด้วย แต่กระบวนการไกล่เกลี่ยของไทยยังไม่สามารถนำมาใช้ไกล่เกลี่ยในความผิดที่กระทำโดยประมาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบปัญหาว่า 1) ควรเพิ่มเติมให้การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ให้สามารถไกล่เกลี่ยในความผิดฐานกระทำโดยประมาทได้ทุกฐานความผิด เพื่อให้ความผิดดังกล่าวสามารถยุติข้อพิพาทได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล 2) ควรกำหนดวิธีการหรือมาตรการที่จะนำมาใช้แทนการลงโทษผู้กระทำความผิดในพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ให้มีความชัดเจนเพื่อนำวิธีการหรือมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดมาใช้ควบคู่กับกระบวนการไกล่เกลี่ย เพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดเกิดความรู้สำนึก ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเพื่อมิให้วนมากระทำความผิดซ้ำ ๆ วนเวียนเช่นเดิมอีก 3) ควร

(4)

กำหนดแนวทางการพิจารณาคดีในชั้นศาลสำหรับข้อพิพาทที่มีการเจรจาไกล่เกลี่ยและทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้ แต่อยู่ระหว่างการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือการชำระค่าเสียหายต่อกัน โดยให้มีการชะลอการพิพาทหรือตัดสินคดีไว้ก่อน เมื่อมีการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือมีการชำระค่าเสียหายต่อกันแล้ว จึงค่อยนำมาเป็นเหตุประกอบการพิพาทตัดสินคดีต่อไป เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความอาชัยกระบวนกรไกล่เกลี่ยเป็นเครื่องมือในการได้รับการบรรเทาโทษหรือรอการลงโทษให้กับคดีของตนเองโดยผู้กระทำความผิดไม่รู้สำนึกหรือไม่มีเจตนาเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายอย่างจริงจัง

ABSTRACT

Title of Independent Study	Guidelines for the Development of Criminal Mediation: A Study of Negligent Acts
Author	Mr. Sitichok Somsouy
Degree	Master of Laws
Year	2022

Mediation is an alternative dispute resolution method that diverts cases from the mainstream justice system, which focuses on bringing criminal offenders to justice and punishing them according to the law. Mediation has a technique that emphasizes the participation of all parties, with a mediator acting to help coordinate the understanding of the parties to the dispute to the utmost satisfaction. The use of the mediation process in criminal cases, in addition to remediating damage to the victims affected by criminal acts, also contributes to the awareness of the offenders and changes their behavior can return to life in society.

In a negligent act, the offender's intent or willful conduct leads to a minor offense under the law. Mediation, therefore, is an appropriate tool to be used to settle disputes in non-serious criminal cases, in addition to helping to maintain the relationship of the parties to the dispute and also helping to heal damages to the victims. At the same time, it can also help raise awareness among offenders, but the Thai mediation process has not been able to effectively mediate offenses committed by negligence. From the study, it was found that 1) It should be added to mediation before filing a lawsuit, according to the Mediation Act of 2019 To be able to mediate in all offenses committed by negligence so that such offenses can settle disputes without having to file a lawsuit in court. 2) Methods or measures to be used instead of penalties for offenders in the Mediation Act of 2019 should be clearly defined to

(6)

apply the methods or measures specified to be used in conjunction with the mediation process for It helps the offender to realize their behavior and to prevent them from repeating the same offense. 3) Guidelines for court proceedings should be established for disputes that are negotiated and both parties can settle but are in the process of executing an agreement or paying damages against each other with the deferment of judgment or preliminary judgment. Once the agreement has been fulfilled or the damages have been paid to each other, then it will be used as a basis for further judgment to prevent the perpetrator from relying on the mediation process as a tool to mitigate punishment or to suspension of punishment by the perpetrator without the offender not realizing or not intending to sincerely remedy the damage to the victim.